

VODIČ ZA VOZAČE KAMIONA za vožnju u Norveškoj

Sadržaj

Kontrolni popis	5
Korisne informacije	6
Vožnja u Norveškoj	8
Vožnja zimi	11
Vožnja skliskim cestama	12
Kako postaviti univerzalne lance za snijeg	15
Sigurna vožnja u tunelima	17
Pravila za vožnju u tunelima	16
Propisi o vremenu vožnje i odmora	18
Odmorišta otvorena 24 sata dnevno	19
Prekogranični prijevoz	20
Važni telefonski brojevi	22
Savjeti za prehranu	23

Izdavač: Uprava za javne ceste Kraljevine Norveške, Služba za javne ceste
Ova je objava tiskana u rujnu 2017. godine. Navedeni zakoni i propisi bili su važeći na dan 1. rujna 2017. godine.
Uprava za javne ceste Kraljevine Norveške ne snosi odgovornost za pogreške niti omaške u ovome Vodiču za vozače kamiona.

Tiskao: Kai Hansen Trykkeri AS

KONTROLNI POPIS

DOKUMENTACIJA:

- Putovnica
- Vozačka dozvola
- Svjedodžba o stručnoj osposobljenosti
- Kartica vozača
- Europska kartica zdravstvenog osiguranja
(ako ste državljanin države članice Europskog gospodarskog prostora)
- Kartica osiguranja (preporučuje se)
- Originalni primjerak potvrde registracije
- Dozvola Zajednice
- Međunarodni teretni list u kojem je naveden broj registarskih pločica motornog vozila
(mora se nalaziti u vozilu)
- Dozvola CMT/CEMT
- Potvrda o zakonitom zaposlenju vozača u tvrtki

POTREBNA OSOBNA OPREMA:

- Ponesite toplu odjeću i obuću
- Ponesite kapu i rukavice
- Ponesite hranu, vodu i topli napitak
- Reflektirajući prsluk

VOZILO I PRIKLJUČNO VOZILO

- Lanci za snijeg
- Alkohol za sustav za kočenje (kod starijih vozila)
- Lanac za vuču
- Stoperi za kotače
- Pjesak
- Pun rezervoar goriva
- Tekućina za pranje vjetrobranskog stakla
(otporna na zamrzavanje)
- Kvalitetni brisači vjetrobranskog stakla
- Dugačka četka sa strugačem za led
- Punjiva ručna lampa

KORISNI IZRAZI

norveški

Bensin
Blyfri
Bremser
Bremsevæske
Diesel
Gass
Clutch
Hjulkjetting
Høyre
Venstre
Kontrollere
Kjølevæske
Mekaniker
Olje
Flatt batteri
Lade
Punktering
Luft
Sikring
Gasspedal
Strøm
Bensinstasjon
Skifte ut
Reservehjul
Vann
Vegliste

hrvatski

benzin
bezolovno gorivo
kočnice
tekućina za kočenje
dizel
gas
spojka
lanac za snijeg
desno
lijevo
provjera
antifriz
mehaničar
ulje
prazan akumulator
napuniti (struja)
prazna guma
zrak
osigurač
papučica gasa
struja
benzinska postaja
zamijeniti
rezervni kotač
voda
popisi cesta

Korisne informacije!

Valuta u Norveškoj

Norveška kruna (krone) (skraćeno Kr ili NOK)
1 HRK = oko 1,2 NOK

Kovanice i novčanice

Kovanice: 1, 5, 10 i 20 NOK.
Novčanice: 50, 100, 200, 500 i 1000 NOK

Informacije o putovanju

Posjetite vegvesen.no

Dućani:

Većina je dućana otvorena od ponedjeljka do subote, s time da je radno vrijeme subotom skraćeno. Neki manji supermarketi otvoreni su i nedjeljom. Ponuda je hrane na benzinskim postajama ograničena.

Jezik

Većina ljudi u Norveškoj razumije engleski.

Benzinske postaje

Na nekim dijelovima cestovne mreže, udaljenosti su između benzinskih postaja velike. To se posebno odnosi na planinske prijelaze. Postoji nekoliko benzinskih postaja koje su otvorene 24 sata dnevno. Većina ih se nalazi uz glavne ceste.

Telefoni

Mreže mobilnih telefona pokrivaju manje-više čitavu zemlju. Tijekom vožnje možete upotrebljavati isključivo mobilni telefon bez uporabe ruku (hands-free).

Uredaj za plaćanje cestarine

U Norveškoj sva norveška i strana vozila za komercijalne svrhe čija težina prelazi 3,5 tona moraju imati važeći uređaj za plaćanje cestarine i ugovor o plaćanju cestarine u Norveškoj.

- Uredaj za plaćanje cestarine mora biti povezan s brojem registarskih pločica vozila i mora biti postavljen na prednje vjetrobransko staklo.
- Vlasnik, vozač ili najmoprimec vozila snosi odgovornost pri sklapanju ugovora i postavljanju uređaja za plaćanje cestarine.
- U Norveškoj su važeći sljedeći uređaji: AutoPASS, BroBizz za mostovne prijelaze Øresund i Storebælt, AutoBizz trajektnog prijevoznika Scandline te GoBox.

- Uredaj za naplatu cestarine AutoPASS možete nabaviti u poštanskim uredima ili carinskim postajama uz granicu te u međunarodnim trajektnim lukama.
- Za dodatne informacije, posjetite autopass.no/en ili nazovite 02050 (iz Norveške) / +47 21 03 17 64 (iz inozemstva).

Nadležna tijela za inspekciju u Norveškoj

Ako ste podvrgnuti inspekciji

Pripremite svoje dokumente i imajte ih pri ruci kako bi se inspekcija obavila u što kraćem roku.

Mjesta inspekcije

- U slučaju da ne poštujete upute prometnih znakova dok se približavate mjestu inspekcije, bit ćeće podložni kazni
- Na mjestima inspekcije glavna su područja ispitivanja težina, dimenzije, tehničko stanje, sigurnost tereta, gume i lanci za snijeg, opasna roba, vrijeme rada i odmora, dokumentacija itd.
- U slučaju da se tijekom inspekcije utvrde bilo kakve ozbiljne pogreške ili kvarovi koji bi mogli biti štetni po druge vozače, oni moraju biti uklonjeni prije nego vam se dopusti nastavak putovanja.

Novčane kazne

O vrsti prekršaja ovisi hoće li vam biti oduzeta vozačka dozvola ili će vam se naplatiti novčana kazna.

Na primjer:

- prekoračenje dozvoljene brzine vožnje od 60 km/sat za 10 km/sat kažnjava se novčanom kaznom od NOK 1.600
- prekoračenje dozvoljene brzine vožnje od 60 km/sat za 26 km/sat kažnjava se oduzimanjem vozačke dozvole
- prolaz kroz crveno svjetlo na semaforu kažnjava se novčanom kaznom od NOK 5.200
- nedozvoljeno preticanje kažnjava se novčanom kaznom od NOK 5.200

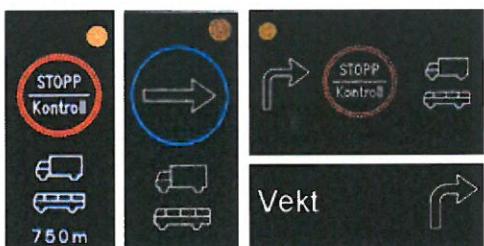
POLITIET

Policija zaustavlja i pregledava vozila i vozače na cestama diljem Norveške. Policija obraća posebnu pozornost na provjeru poštivanja dozvoljene brzine vožnje, vožnju pod utjecajem alkohola i sigurnu vožnju.

Statens vegvesen

Norveška Uprava za javne ceste provodi inspekcije uz cestu i na mjestima inspekcije diljem Norveške. Na takvim inspekcijskim postajama koriste se znakovima na cesti da bi s glavne ceste prema mjestu inspekcije usmjerili vozila poput kamiona, tegljača s prikolicom i autobusa.

Fotografija: Hilde M. Haga / Statens vegvesen

TOLL CUSTOMS

Uprava za carinske i trošarinske poslove najintenzivnije djeluje na graničnim prijelazima na ulasku u Norvešku, no ona također može provoditi inspekcije vozila i vozača uz cestu.

Norveška nadležna tijela za inspekcije nose odore (osim Uprave za inspekciju rada) i identifikacijske dokumente!

Arbeidstilsynet

Uprava za inspekciju rada provodi inspekcije zajedno s drugim agencijama, pri čemu se usredotočuje na zapošljavanje i uvjete primaњa plaće.

Vožnja u Norveškoj

Odaberite pravu rutu

Norveška ima vrlo kompleksnu cestovnu mrežu unutar koje ima velikih razlika u kvaliteti ceste. Nažalost, događa se da ljudi izaberu pogrešnu rutu, stoga, ako vozilo ima slabe gume i nisu postavljeni lanci, može lako doći do nesreće.

Prečaci mogu biti puni prepreka koje nisu označene na kartama. Mogu sadržavati, na primjer, uske ceste oštrednog zavoja i lošeg površinskog stanja.

Trajektni prijelazi važan su dio mnogih ruta. Na mnogim našim cestama također ćete naići na naplatne postaje. Za upotrebu trajekta i naplatnih cesta plaća se naknada.

Dijelovi ceste s ograničenim tokom prometa

Jedan dio cestovne mreže u Norveškoj, što uključuje i državne ceste, može biti problematičan u zimsko vrijeme. To se posebno odnosi na brdovite dijelove ceste, naročito tijekom kišnih razdoblja. U takvim situacijama vučna vozila i poluprikolice s dvije osovine (čak i sa zimskim gumama i/ili lancima) mogu imati problema pri putovanju.

Takve dijelove ceste treba izbjegavati za vrijeme obilnih padalina i dok su ceste skliske. Potrebno je predvidjeti privremena ograničenja za teška vozila dok su uvjeti vožnje loši. Takvi su dijelovi ceste označeni na zasebnoj karti za teška vozila (vegvesen.no/tungbilkart).

Vozila koja ostanu zaglavljena i budu sprječavala prolaz ostalim vozilima mogu biti odvučena i zadržana sve dok javne službe ne prime uplatu za prouzročene troškove.

! 5 važne kontrolne točke	
NETOČNO	TOČNO

Ograničenja brzine

Gradovi i gradska područja

* 50 km/sat

Ceste izvan naselja

** 80 km/sat

Autoceste

*** 80/90/100/110 km/sat

- * 30 km/sat u mnogim gradskim područjima
- ** Ograničenje brzine na cestama izvan naselja također može biti smanjeno na 60 do 70 km/sat u razvijenijim područjima
- *** Ograničenje brzine za vozila teža od 3500 kg u Norveškoj, osim za neke autobuse, je 80 km/sat, čak i ako se na cesti nalazi znak za veću brzinu.

Novčane kazne

Novčane kazne može na licu mjesta naplaćivati policija, koja vam također može oduzeti vozačku dozvolu. Iznos kazne ovisi o težini prekršaja.

Davanje prednosti

Morate dati prednost vozilima koja dolaze zdesna. Glavne ceste obično su ceste s prednošću prolaska. Ako glavna cesta prolazi kroz grad ili mjesto, možda će biti potrebno dati prednost vozilima koja dolaze s lokalnih cesta. Takvo pravilo označeno je znakom „slutt på forkjørsveg“ (kraj ceste s prednošću prolaska).

Svetla

Upotreba oborenih ili dnevnih svjetala obavezna je u svako doba.

Znak za cestu s prednošću prolaska

Cesta s prednošću prolaska

Kraj ceste s prednošću prolaska

Znak za opasnost od životinja na cesti

Losovi

Sobovi

Jeleni

Goveda

Ovce

Ograničenje razine alkohola u krvi

Najviša dopuštena razina alkohola u krvi jest

0,02 promila.

Ako za vrijeme vožnje budete imali razinu alkohola u krvi veću od dopuštene, može vam se oduzeti vozačka dozvola, naplatiti novčana kazna ili možete čak biti i privredeni. Također vam se može zabraniti vožnja u Norveškoj.

Sigurnosni pojас

Upotreba sigurnosnog pojasa u svakom je trenutku obavezna.

Znak upozorenja u slučaju kvara

1. Upalite svjetla za nuždu! Ako je mračno, upalite samo parkirna svjetla. **To je važno poduzeti kako bi vas se moglo uočiti kad izadete iz vozila!**
2. Sva vozila moraju imati barem jedan trokut upozorenja i jedan reflektirajući prsluk.
3. Ako se vozilo zaustavilo na mjestu gdje bi moglo ugroziti ili usporiti ostale korisnike ceste a niste ga odmah maknuli na prikladno mjesto, morate ih upozoriti. Trokut upozorenja mora biti postavljen na razumnu udaljenost od vozila, ako je moguće, barem 150 metara dalje kako bi ga ostali vozači mogli na vrijeme uočiti.
4. U slučaju kvara dok ste izvan svoga vozila morate uvijek nositi reflektirajući prsluk.

Prazan hod

Ne smijete bezrazložno ostaviti motor u praznom hodu.

Dizel

Upotreba plavog (obojenog) dizela u Norveškoj nije dozvoljeno za autobuse, kamione, dostavne kombije niti osobne automobile. Pravilo se također odnosi na kamp prikolice i kampere. U slučaju nepoštivanja ovih pravila bit će vam naplaćena novčana kazna.

Nesreće s divljim životinjama

Ako pregazite ili nađete na povrijeđenu ili bespomoćnu životinju, morate kontaktirati s policijom (tel. broj 02800). **Nikad ne idite za povrijeđenom životinjom.**

Težine i dimenzijs

Dopuštena širina i dužina vozila

Najveća dopuštena širina vozila na javnim cestama u Norveškoj jest 2,55 m (2,60 za vozila s izoliranim prikolicama). Najveća dopuštena dužina vozila jest 19,5 m. Najveća dopuštena širina i/ili dužina može biti manja na nekim dijelovima ceste.

Najveća dopuštena masa

Najveća dopuštena masa za tegljače s prikolicom jest 50 tona, uz uvjet da postoji dovoljna udaljenost od stražnje osovine pogonskog vozila do prednje osovine prikolice. Najveća dopuštena masa može biti manja na nekim dijelovima ceste te povremeno mogu postojati ograničenja osovinskog tereta na nekim cestama.

Modularna vozila

Kombinacije modularnih vozila ne smiju biti dulje od 25,25 m niti težiti više od 60 tona. Kombinacije modularnih vozila mogu se upotrebljavati samo na ograničenoj cestovnoj mreži

Za popis, posjetite vegesen.no/modulvogntog.

Vozila za prijevoz drva, pokretni kranovi i ostala posebna vozila

Za ove vrste vozila postoje posebni propisi.

Najveći dopušteni osovinski teret na javnim cestama u Norveškoj

Najveći dopušteni osovinski teret nije isti za svaku cestu u Norveškoj, stoga biste trebali isplanirati svoju rutu prije polaska.

Popis dopuštenih težina i dimenzija

Popisi najvećih dopuštenih masa i dužina tegljača s prikolicom za sve pojedinačne dijelove ceste u Norveškoj možete naći na vegesen.no/riksvegregister. Popis cesta također uključuje opće uredbe o dopuštenom osovinskom teretu, najvećoj dopuštenoj masi, dužini, širini i kriterije za izračune na norveškim javnim cestama. Postoje popisi za državne, županijske i općinske ceste, kao i za posebni prijevoz. Popis državnih cesta također uključuje pojednostavljen popis najvećih dopuštenih težina i dimenzija za vozila/tegljače s prikolicom za međunarodni promet.

Posebni prijevoz

Upiti i prijave za izuzeće moraju se predati na sljedeću adresu:

Norwegian Public Roads Administration,
Region East Division Akershus and Oslo,
Postboks 8037 Dep. 0030 Oslo

Telefon: 815 22 000 / Faks: +47 24 05 80 01

Naknade za preopterećenje

Naknade za preopterećenje i novčane kazne naplaćuju se vlasnicima preopterećenih vozila, no novčanu kaznu može snositi i vozač. Naknade i novčane kazne računaju se prema razini prekoračenja opterećenja.

Osiguravanje tereta

Loše osiguran teret može izazvati brojne nesreće. Zato norveška Uprava za javne ceste provodi inspekcije diljem zemlje. Za informacije o osiguravanju tereta također pročitajte: Europske smjernice za osiguranje tereta u cestovnom prijevozu.

https://ec.europa.eu/transport/road_safety/topics/vehicles/cargo_securing_loads_en

ADR

Ugovor o prijevozu opasne robe cestovnim putem

Prijevoz opasne robe u Norveškoj

Međunarodni prijevoz opasne robe cestovnim putem u Norveškoj mora biti u skladu s Europskim sporazumom o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (sporazumom ADR).

U nekim tunelima postoje ograničenja za određene vrste opasne robe.

Pročitajte knjižicu ADR-a:

- Poglavlje 1.9. stavak 1.9.5. i podstavke
- Poglavlje 5.4. stavak 5.4.1.1. točka k
- Poglavlje 8.6.

Prijevoz opasne robe trajektom

Neki trajekti ne prevoze opasnu robu, stoga se uvek morate prethodno informirati kod tvrtke trajektnog prijevoza. To se odnosi kako na domaće, tako i na inozemne trajektne prijelaze.

Vožnja zimi

Vozila neprikladna za zimske uvjete

Neke vrste vozila prikladnije su za vožnju norveškim cestama zimi od drugih. Poluprikolica nepravilno složenog tereta jedan je od primjera vozila neprikladnog za zimske uvjete. U slučaju da nije moguće postići dovoljnu stabilnost na cesti upotrebom potrebnog broja lanaca za snijeg, vozilo se mora zaustaviti i mora se pričekati poboljšanje uvjeta za vožnju.

Norveška Uprava za javne ceste preporučuje diferencijalnu bravu kao standardnu opremu na vozačkoj osovini vučnog vozila. Kada se ta oprema kombinira s dobrim zimskim gumama i, kada je potrebno, upotrebom lanaca, uspon uz klizave brdske ceste postaje znatno lakši. Vozila za vuču s višeosovinskim pogonom (4x4 ili 6x4) pružaju, u većini slučajeva, najbolju šansu za glatku vožnju u takvima uvjetima.

Pratnja u prometu

U slučaju da je vrijeme toliko loše da ugrožava sigurnost vožnje, može biti potrebno u kratkom roku organizirati pratnju u prometu na nekim dijelovima ceste. Ako do toga dođe, konvoj će sačinjavati nekoliko vozila, pri čemu će ralica za snijeg voditi konvoj, kako bi se s ceste uklonio snijeg. Ceste koje su zimi zatvorene ili otvorene samo za vozila s pratnjom uviјek su označene znakovima. Možete također nazvati službu za informacije (tel. 175) kako biste saznali je li cesta otvorena. Važno je pobrinuti se da imate dovoljno goriva, toplu odjeću, hranu i piće u slučaju da ostanete zaglavljeni ili da morate čekati pratnju.

Kako biste izbjegli takve situacije, najbrža i najbolja opcija vožnja je po glavnim cestama, čak i ako to podrazumijeva vožnju trajektom i prolazak kroz naplatne postaje.

Neki dijelovi ceste zatvoreni su zimi, osim za prijevoz uz pratnju. Kako biste nabavili popis cesta koje su zatvorene ili otvorene samo za promet uz pratnju, pogledajte vegvesen.no/trafficinformation ili nazovite 175 (0047 815 48 991 iz inozemstva)

Vožnja skliskim cestama

U Norveškoj ima mnogo uskih, zavojitih i strmih cesta. Vjerovatnije je da će teška vozila imati problema na skliskim cestama nego manja vozila. Dugački, teški i široki tegljači s prikolicom posebno su ugroženi.

Velika vozila često se moraju skloniti do samog ruba ceste kako bi omogućila siguran prolaz vozilima iz suprotnog smjera. Važno je da pazite na svoju brzinu i da imate dobre gume i kočnice kako bi u takvim situacijama održali siguran i stabilan smjer.

Zavojite ceste i strmi nagibi zahtijevaju neprestanu prilagodbu brzine i manevre vozila kako bi se održala sigurnost ostalih korisnika ceste. Vaša vožnja mora uvijek biti prilagođena trenutnom stupnju prianjanja uz cestu.

Proklizivanje prikolice

Kod tegljača s prikolicom često je slučaj da prikolica bude uzrok opasnih situacija i zbog nje je vožnja skliskim cestama posebno problematična.

Proklizivanje dugačkih i teških vozila ozbiljna je i zahtjevna situacija. Teško je ponovno postići kontrolu. To može trajati dugo i može biti potrebno zauzeti mnogo prostora na cesti. Ne zaboravite da je bolje usmjeriti tegljač s prikolicom u jarak nego se sudariti s vozilom iz suprotnog smjera.

Pojedinačni uzroci proklizivanja prikolica:

- Velika brzina
- Ulaženje u zavoj
- Kočenje
- Velika količina bljuzge na cesti
- Gume neprilagođene zimskim uvjetima
- Prelazak kotača s desne strane preko ruba ceste
- Kvar ABS sustava
- Kvar EBS sustava?

Neispravno podešene kočnice vučnog vozila u odnosu na prikolicu, nejednaka raspodjela težine tereta i neravna površina ceste također su neki od čimbenika koji mogu uzrokovati proklizivanje prikolice i vučnog vozila.

U slučaju tegljača s poluprikolicom, posebno je važno pobrinuti se da se peti kotač lako okreće kako bi vučno vozilo napravilo zaokret usprkos inerciji.

Sigurno upravljanje tegljačima s prikolicom na skliskim cestama od vas zahtijeva oprez i procjenu uvjeta, ceste i prometa. Također je važno pobrinuti se da je vozilo u dobrom stanju.

Do ozbiljnih nesreća zbog proklizivanja prikolice obično dolazi kada prikolica proklizi na dio ceste prometa iz suprotnog smjera.

Sklisko spuštanje

Za vrijeme dugih spuštanja zimi, površina ceste na dnu brda može biti skliskija nego na vrhu. Stoga prije spuštanja morate napraviti sljedeće:

- pažljivo procijeniti uvjete na cesti
- odlučiti je li potrebno upotrijebiti lance
- odrediti odgovarajuću brzinu
- pobrinuti se da je „PROLAZ ČIST!“

Ako upotrijebite lance, morate uračunati raspodjelu težine svojeg tereta.

Težak teret na prednjem dijelu vozila zajedno sa snažnim pomoćnim kočnicama koje djeluju samo na pogonske kotače može uzrokovati proklizivanje tih kotača. Kako biste to spriječili, možete staviti lance na pogonske kotače (vidjeti sliku 1).

Težak teret na stražnjem dijelu vozila može uzrokovati proklizivanje prednjih kotača, što otežava upravljanje. Kako biste to spriječili, ponekad je potrebno lance postaviti na jedan od prednjih kotača kako biste mogli lakše upravljati vozilom. To se posebno odnosi na vozila s tandem osovinama i poluprikolicom.

Postavljanje tandem osovine poviše stražnje strane vozačke osovine otežava upravljanje vozilom na skliskim površinama ceste (vidjeti sliku 2).

Pri vožnji na skliskim cestama, što više težine mora biti na pogonskom vozilu jer to smanjuje rizik od zanošenja prikolice k tegljaču i time se pospješuje protok prometa.

Možda će biti potrebno postaviti lance na kotače prikolice kako bi se spriječilo proklizivanje prikolice i osigurala dovoljna stabilnost i kočenje na nizbrdici. Na skliskim cestama, sustav radne kočnice učinkovitiji je od pomoćne kočnice jer pomoćna kočnica djeluje samo na pogonske kotače. Ipak, imajte u vidu opasnosti pregrijanih kočnica i njihov kvar.

Skliski usponi

Za vožnje zimi posebno je važno da pažljivo procijenite uvjete prije nego započnete uspon kako se vaše vozilo ne bi zaustavilo usred brda, dok mu se pogonski kotači mahnito vrte.

Prije nego se započne uspon, potrebno je postaviti lance. Trebali biste provjeriti jesu li vijci kotača dovoljno stegnuti za upotrebu lanaca.

Ako postignete veće ubrzanje pred brdom, možete upotrijebiti manje vučne sile laganim popuštanjem gasa kad budete na samom brdu. Odaberite brzinu koja će vam omogućiti da na dnu brdu zadržite relativno visok broj okretaja kako biste mogli popustiti gas u slučaju da dođe do proklizivanja kotača. Time ćete postići prianjanje uz cestu bez potrebe za prebacivanjem u nižu brzinu. (Ako vaše vozilo ima tandem osovinu, možete postići veći osovinski teret u vožnji upotrebom prijenosa podizanje/teret tandem osovine.)

Rano prebacivanje u nižu brzinu umanjuje potrebu za višestrukim promjenama brzine na brdu. Ako ste u krivoj brzini, moglo bi se dogoditi da stanete i mogli biste imati velikih problema s ponovnim pokretanjem. Ako vaše vozilo ima automatski mjenjač, u skliskim uvjetima će možda biti potrebno često upotrebljavati ručni.

Metoda koju će vozač upotrijebiti ovisi o nagibu uspona i o tome je li cesta uska i/ili zavojita.

Pri upotrebi diferencijalne brave može doći do proklizivanja kotača, što zbog nagiba zanese vozilo prema rubu ceste. Stoga pokušajte izbjegći proklizivanje kotača i budite posebno oprezni prilikom oštih skretanja.

Kada se pri teškim uvjetima lanci upotrebljavaju na pogonskim kotačima, a posebno na nagibima, nužna je diferencijalna brava kako bi se osigurala najveća moguća pokretljivost.

Industrijska područja / parkirališta

Industrijska područja su, općenito govoreći, skliska od cesta. Osim toga, s cesta se snijeg i led čiste brže nego s područja gdje nema puno prometa. Ne dopustite da vas to iznenadi. Uvijek pretpostavite da bi parkirališta ili odmorišta mogla biti skliska, čak i kad su uvjeti na cesti dobri.

Oprema za gume

Sezona zimskih uvjeta traje od 1. studenog do prve nedjelje nakon Uskrsnog ponedjeljka.

Vozilo se ne smije upotrebljavati ako se po postojećim uvjetima na cesti ne može postići dovoljno prianjanje uz cestu upotrebom guma s čavlićima, lanaca za snijeg itd. po potrebi.

Kotačima na istoj osovinu moraju se postaviti gume približno jednakih svojstava. Kotači moraju biti dovoljno uravnoteženi kako u statičkom, tako i u dinamičkom aspektu.

Dubina gazišta

- Ljeti sva vozila moraju imati gume čija je dubina gazišta najmanje 1,6 mm.
- Zimi sva vozila koja teže više od 3500 kg moraju imati gume čija je dubina gazišta najmanje 5 mm. Ostala vozila moraju u svakom trenutku imati gume čija je dubina gazišta 3 mm.
- Preporučuje se nabava dobrih zimskih guma s dubokim gazištem za vožnju na cestama tijekom zimskih mjeseci.

Zimske gume

- Od 15. studenog do 31. ožujka obavezno je imati zimske gume na svim osovinama.
- To se odnosi i na vozila i na prikolice (grupe M1-M3, N2-N3 i O3-O4) čija je najveća dopuštena masa premašuje 3500 kg.
- Zimske gume mogu biti s čavlićima ili bez njih. Potonje moraju biti posebno označene oznakama M+S, MS, M&S, M-S, za blato i snijeg („mud and snow”), 3PMSF ili simbolom „planine s 3 vrha s pahuljicom” te moraju biti posebno dizajnirane za vožnju u zimskim uvjetima

Lanci za snijeg

Ako vozite vozilo čija najveća dopuštena masa premašuje 3500 kg, morate imati lance ako očekujete da ćete voziti po cestama prekrivenim snijegom ili ledom. Stoga zimi morate imati lance bez obzira na uvjete na cesti.

Bilo bi dobro ponijeti veću količinu lanaca od one koja vam je potrebna. Mogla bi dobro doći u uvjetima ekstremne zaledenosti ili ako su neki od lanaca oštećeni.

Dimenzije vaših lanaca moraju biti prilagođene kotačima vozila i lanci moraju biti u dodiru s površinom ceste. Moraju biti izrađeni od metala/čelika, prikladni za prevladavajuće uvjete na cesti i otporni na pritisak.

UPAMTITE! Odgovornost je na vozaču da obrati pozornost na upotrebu ispravne opreme za kotače.

Broj i položaj lanaca:

- Na teškom motornom vozilu moraju biti postavljena najmanje tri lanca
- Jednodimenzionalni za prednje kotače
- Dvodimenzionalni za pogonske kotače

Na tegljač s prikolicom mora biti postavljeno najmanje sedam lanaca ako vučno vozilo ima dvostrukе kotače na pogonskoj osovini:

- Jednodimenzionalni za prednje kotače vučnog vozila
- Četverodimenzionalni za pogonske kotače vučnog vozila
- Dvodimenzionalni za kotače prikolice

Na tegljač s prikolicom mora biti postavljeno najmanje pet lanaca ako vučno vozilo ima jednostrukе kotače na pogonskoj osovini ili ako se upotrebljavaju dvostruki lanci:

- Dvodimenzionalni za pogonsku osovinu vučnog vozila
- Jednodimenzionalni za prednje kotače vučnog vozila

- Dvodimenzionalni za pogonsku osovinu vučnog vozila
- Dvodimenzionalni za kotače prikolice

Kod motornih vozila s automatskim rotirajućim lancima za pogonske kotače ti lanci zamjenjuju dva obična lanca ako su dvostruki kotači vozila postavljeni na pogonskoj osovini.

Stajališta za postavljanje lanaca

Stajališta za postavljanje lanaca nalaze se prije i nakon problematičnih dijelova ceste. Označena su znakom uz cestu. Ta su stajališta očišćena od snijega i dovoljno su velika da bi na njima tegljači s prikolicom mogli biti parkirani dok vozači postavljaju ili uklanjuju lance. Stajališta za postavljanje lanaca uglavnom se nalaze na ravnim dijelovima ceste kako biste mogli stati i ponovno namjestiti lance nakon što ste s njima prešli određenu udaljenost.

Kada stignete na stajalište, bilo bi dobro da nazovete službu za informacije (tel. 175) kako biste provjerili kakvi su uvjeti na vašoj ruti.

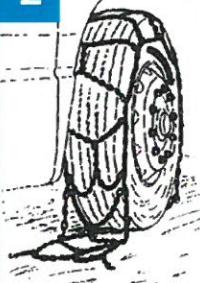

Dok postavljate lance za snijeg uvijek imajte upaljena parkirna svjetla i nosite reflektirajući prsluk. Tako će vas ostali vozači moći uočiti iz daljine!

Kako postaviti univerzalne lance za snijeg!

! (NAPOMENA: POSTOJI NEKOLIKO RAZLIČITIH VRSTA LANACA)

1

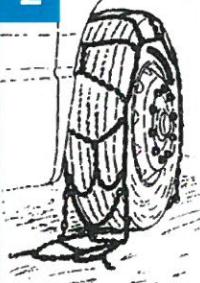
Postavite lanac na vrh kotača tako da su zatezači s vanjske strane u otpuštenom položaju. Kraj lanca pogurajte ispod stražnje strane kotača i zatim zakrenite kotač za otprilike četvrtinu punog zaokreta.

1

Položite lanac na zemlju. Uklonite bilo kakve zavijutke ili čvorove na lancu.

2

Postavite lanac na vrh kotača tako da su zatezači s vanjske strane u otpuštenom položaju. Kraj lanca pogurajte ispod stražnje strane kotača i zatim zakrenite kotač za otprilike četvrtinu punog zaokreta.

3

Prvo kukom spojite bočne lance na unutarnjoj strani kotača.

4

Zatim ručno stegnite lanac oko kotača povlačenjem lanaca s vanjske strane prema sebi. Zatim kukom zajedno pričvrstite vanjske lance.

5

Stegnite lanac zatezačem umetanjem poluge za zatezanje u utor zatezača i zatim zakrenite polugu za 90 stupnjeva kako bi prsten lanca skliznuo u zaključani položaj (6).

6

Ovdje provjerite stegnutost

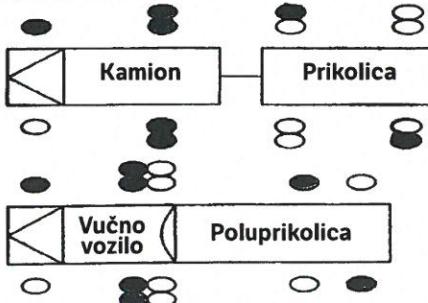
7

Ako morate stegnuti dva zatezača, oni moraju biti postavljeni dijagonalno jedan naspram drugoga.

Položaj se može razlikovati kod vozila s ABS i EBS sustavom. Lance se moraju postaviti na kotače na kojima su senzori ABS. (Vidjeti upute za upotrebu.)

Položaj lanaca na kombinacijama s priključnim vozilima.

Napomena: lanci se ponovno moraju zategnuti nakon prvih prijeđenih 100 - 200 metara.

Opći savjeti za vožnju u tunelu

Pravilan ulazak u tunel:

- Nikad nemojte proći kroz crveno svjetlo na semaforu (treptavo ili ne) niti ako je spuštena rampa
- Imajte na umu ograničenje brzine u tunelu
- Provjerite jesu li vozilu upaljena svjetla
- Uklonite sunčane naočale
- Zatvorite prozore
- Razmislite bi li trebalo uključiti zatvoreno kruženje zraka u vozilu
- Uključite radio uređaj kako biste mogli čuti izvještaje o prometu u slučaju da je u tunelu došlo do nesreće

Vožnja/ponašanje u tunelu:

- Držite udaljenost od najmanje 5 sekundi od vozila ispred vas
- U slučaju smanjene vidljivosti zbog zamagljenog vjetrobranskog stakla, upotrijebite brisače i odmagljavač stakla

U slučaju kvara ili nesreće u tunelu:

- Ostanite mirni
- Upalite svjetla upozorenja kako biste upozorili ostale korisnike ceste
- Nemojte okretati vozilo u tunelu
- Obucite reflektirajući prsluk
- Krenite prema najbližem izlazu za slučaj nužde
- Telefonom za slučaj nužde u tunelu nazovite Centar za kontrolu prometa kako biste ih automatski obavijestili (ne upotrebljavajte mobilni telefon)

Pravila za vožnju u tunelima za vozače gospodarskih vozila

- 1. Obratite posebnu pozornost u tunelima** – nesreće mogu imati vrlo ozbiljne posljedice
- 2. Zaustavite se ako ugledate crveno svjetlo i/ili prepreku**
- 3. Razmislite bi li kočnice vašeg vozila mogle biti **vruće prije nego što uđete** u tunel!**
Vruće kočnice mogu dovesti do slabog kočenja, kvara kočnica ili požara
- 4. Smanjite brzinu prije nego uđete u strm tunel.** Pri kretanju nizbrdo stavite vozilo u brzinu nižu od one koje bi koristili da se krećete uzbrdo.
- 5. Držite udaljenost** od najmanje 5 sekundi od vozila ispred vas
- 6. Upotrijebite telefon za slučaj nužde** kako biste automatski obavijestili Centar za kontrolu prometa
- 7. Upotrijebite aparat za gašenje požara iz tunela** – time će Centar za kontrolu prometa biti automatski obaviješten
- 8. U slučaju požara evakuirajte tunel ili uđite u prostoriju za evakuaciju te pomognite drugima da se sklone**

(Fotografija: Geir Brekke)

Propisi o vremenu vožnje i odmora

Vožnja tegljača s prikolicom u Norveškoj zahtjevan je posao, pogotovo zimi. Vozači moraju biti oprezni i svježi prilikom prijelaza planinskih lanaca ili prijevoza dobara uskim, zavojitim ulicama sjeverne ili zapadne Norveške. Nažalost, mnogo je nesreća uzrokovano nepažnjom ili zaspalim vozačima. Zato je u Norveškoj provjera vremena vožnje i odmora jedan od prioriteta.

Propisi EU-a u vezi s vremenom vožnje i odmora u Norveškoj na snazi su za sva vozila registrirana u zemljama EU-a/EGP-a. Europski sporazum o radu osoblja u vozilima u međunarodnom cestovnom prijevozu (AETR) na snazi je za vozila iz drugih zemalja.

Ostali propisi o radnom vremenu

Osim propisa koji reguliraju vrijeme vožnje i odmora, postoje zasebni propisi koji određuju radno vrijeme za vozače. Ti propisi vrijede za cijeli Europski gospodarski prostor. U radno vrijeme uključeno je vrijeme vožnje i sav ostali posao koji se obavlja u vezi s prijevozom. Vozači moraju napraviti pauzu nakon maksimalno šest sati neprestane vožnje. Vozači također moraju imati određenu količinu slobodnog vremena na dan i na tjedan.

Prosječni radni sati na tjednoj bazi tijekom 16 tjedana ne smiju prijeći 48 sati. To se odnosi i na normalne radne sate i na prekovremeni rad i uključuje rad koji je obavljen za više poslodavaca. Propisi koji se odnose na radne sate uskladeni su s pravilima o vremenu vožnje i odmora; tako su, na primjer, pauze u oba skupa pravila okarakterizirane na isti način. Samostalno zaposleni vozači trenutačno nisu obuhvaćeni ovim propisima.

Više informacija o ovim propisima možete naći na vegvesen.no.

Glavno pravilo za sve vozače

Ako ste umorni i stoga niste u mogućnosti voziti na siguran način, morate parkirati svoje vozilo.

Pravila za vozače teških vozila

Dnevno vrijeme vožnje

- Dnevno vrijeme vožnje ne smije trajati duže od 9 sati. Dva puta tjedno smijete produžiti to vrijeme na 10 sati.
- Morate napraviti pauzu od 45 minuta nakon vožnje od maksimalno 4 sata i 30 minuta. Možete je zamijeniti s dvije pauze od po 15 i 30 minuta. Za vrijeme tih pauza ne smijete obavljati nikakav drugi posao.

Dnevno vrijeme odmora

- Morate se odmarati barem 11 uzastopnih sati (ili barem 3+9 sati) svakog dana.
- Dnevno vrijeme odmora može se skratiti na 9 sati tri puta između dva tjedna odmora.

Tjedno vrijeme vožnje

- Možete voziti najviše 56 sati tjedno. Tjedan počinje u ponedjeljak u 00:00 sati i traje do nedjelje u 23:59 sati.
- Ako vozite tijekom dva uzastopna tjedna, važe ukupno vrijeme vožnje ne smije biti dulje od 90 sati.

Tjedno vrijeme odmora

- Morate se odmarati barem 45 sati nakon svakih šest dana vožnje.
- Pod određenim uvjetima možete skratiti tjedno vrijeme odmora na 24 sata svakog drugog tjedna.

Tahograf

- U vozilu morate imati tahograf ako ste podložni propisima koji reguliraju vrijeme vožnje i odmora.

Ovo je kratak pregled pravila. Također postoje iznimke i detaljnija pravila.

Odmorišta otvorena 24 sata dnevno

Kako bi se pomoglo ispunjavanju propisa o vremenu vožnje i odmora, trenutno se radi na uspostavljanju odmorišta za teška vozila za prijevoz dobara na kojima bi vozači mogli praviti pauze (45 minuta), obavljati dnevne i tjedne odmore. Od siječnja 2012. godine uspostavljeno je petnaest odmorišta uz državne ceste u Norveškoj (vidjeti niže navedeni popis).

Ažurirani popis možete naći na vegvesen.no/hvileplass i iru.org/transpark. Odmorišta su jasno označena znakovima uz glavnu cestu. Ta se odmorišta obično nalaze u neposrednoj blizini uslužnih prodača hrane i goriva. U svim se odmorištima nalaze sanitarni čvorovi i dobro osvijetljena parkirališta. Uz pokoju iznimku također sadrže tuševe i utičnice od 220V za uređaje za rashlađivanje. Razine sigurnosti i usluge na odmorištima posložene su prema ljestvici EU LABEL; popis možete vidjeti na gore navedenim internetskim stranicama.

Kao priprema za odmorišta otvorena 24 sata dnevno

diljem mreže državnih cesta, mnoga se obična odmorišta sa sanitarnim čvorom mogu iskoristiti za pauzu i dnevni odmor. Važno je napomenuti da su neka od njih zatvorena zimi.

Prekogranični prijevoz

Kabotaža

Kabotaža podrazumijeva prijevoz između dvije lokacije u državi koja nije država registracije prijevoznika.

Strani prijevoznici u Norveškoj mogu prevoziti dobra ili putnike između dvije lokacije samo ako za to postoje posebni razlozi. Ipak, prijevoznici zemalja EU-a/EGP-a imaju pravo na privremenu kabotažu u Norveškoj.

Prijevoz tereta

Bilo koji prijevoznik koji posjeduje dozvolu Zajednice i koji se bavio dostavom međunarodnog tereta u nekoj od zemalja EU-a/EGP-a može vršiti kabotažu pod sljedećim uvjetima:

- Vozač mora izvršiti kabotažu istim vozilom kojim je izvršen prekogranični prijevoz.
- Vozač može poduzeti najviše tri kabotažna putovanja nakon što je međunarodni teret u potpunosti istovaren.
- Istovar nakon zadnjeg kabotažnog putovanja se mora obaviti unutar 7 dana od dostave međunarodnog tereta.
- Prijevoznik također može neka ili sva kabotažna putovanja poduzeti u svim državama članicama,

pod uvjetom da se ograniči na jedno kabotažno putovanje po zemlji članici unutar tri dana od ulaska u područje države članice vez tereta (trans-zitna kabotaža).

Prijevoz putnika

Kabotaža je dozvoljena za upravljanje turističkim vozilima i posebno zakazan prijevoz kada postoji ugovor između prijevoznika i klijenta. U slučaju zakazanog prijevoza kabotaža je dozvoljena kada je prijevoz dio međunarodne rute i upotrebljava se za potrebe prijevoza unutar gradskog područja ili od i do dvaju susjednih gradskih područja. Osim u ovim slučajevima, kabotaža se može vršiti samo na povremenoj bazi.

Carinski propisi

Postoje zasebni propisi vezani uz:

- Prtljagu
- Izjavu o načinima plaćanja
- ATA karnet
- Prijevoz

Za više informacija posjetite toll.no.

Važni telefonski brojevi

Informacije o uvjetima na cesti i u prometu

Norveška Uprava za javne ceste održava popis uvjeta na cesti, uvjeta za vožnju i uvjeta u prometu za cijelu državu, kao i informacije o dopuštenom osovinskom teretu, udaljenostima, rutama i trajektima.

Tel.: 175 / +47 815 48 991 (iz inozemstva)

Ovaj broj također možete nazvati ako na cesti dođe do situacije za koju smatrate da bi trebali znati ostali korisnici ceste i norveška Uprava za javne ceste.

Internet

Ažurirane poruke o prometu mogu se naći na vegvesen.no/trafikkmeldinger i broju [175.no](tel:175).

Popisi cesta i druge informacije

Popisi cesta

- Za državne ceste: vegvesen.no/riksvegliste
- Za županijske i općinske ceste: vegvesen.no/fylkesvegliste
- Za poseban prijevoz na državnim cestama: vegvesen.no/spesialtransportliste

Karta prijevoza teškog tereta

- vegvesen.no/tungtransportkart

Neke su informacije također dostupne na graničnim prijelazima i uredima za izdavanje dozvola vozačima i vozilima.

Vodič za vozače kamiona dostupan je na našoj internetskoj stranici vegvesen.no/truckersguide.

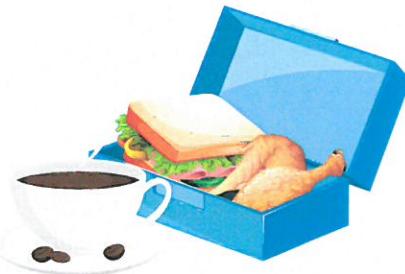

UPAMTITE!

Najkraći put na karti nije uvijek najbrži!

Savjeti za prehranu

Mnogo je nesreća prouzročeno nepažljivim vozačima ili vozačima koji zaspu za volanom. Mnogo je sastojaka u hrani i piću koji nas mogu uspavati ili razbuditi.

Razlikujemo „hranu i piće za razbuđivanje” i „hranu i piće za uspavljanje”. Ako pojedete „hranu za razbuđivanje” bit ćeće odmah spremni za vožnju, no ako pojedete „hranu za uspavljanje” trebali biste se odmoriti na barem 90 minuta prije nego nastavite putovanje.

Hrana za razbuđivanje

- Jedite u malim obrocima i često, svaka 3 do 4 sata, tj. 5 obroka dnevno. Hrana koja sadrži rižu, kruh, krumpire itd. i bijelo meso poput piletine, puretine itd. može povećati vaš radni učinak i izdržljivost.
- Vaša bi prehrana također trebala sadržavati određenu količinu vlakana, koja pomaže u stabilizaciji šećera u krvi i time i vaš radni učinak.

Piće za razbuđivanje

- Pijte svakih sat vremena kako biste održali ravnotežu tekućina u organizmu.
- Prirodna mineralna voda sadrži minerale koji pomažu tijelu da zadrži vodu kako ne bi „samo prošla kroz vas”.
- Idealno bi bilo izabrati mineralnu vodu s niskom razine natrija, tj. s manje od 50 mg natrija po litri.

Hrana za uspavljanje

- Konzumiranje velikih količina hrane, masne i slatke hrane stvorit će vam osjećaj opuštenosti i pospanosti za volanom.

Piće za uspavljanje

- Diuretici poput kave, čaja, kole itd.
- Slatka pića mogu uzrokovati kolebanja razine šećera u vašem tijelu i uzrokovati osjećaj pospanosti nakon 20 - 30 minuta.
- Slana pića uzrokuju visok krvni tlak kod ljudi koji imaju sklonost k takvima stanjima.

TRI JEDNOSTAVNA PRAVILA ZA VRIJEME VOŽNJE

- Dovoljno se naspavajte
- Pijte dovoljno tekućine prave vrste
- Jedite dovoljno prave hrane

Sretan put, čuvajte se i budite na oprezu!

Statens vegvesen

Telefonski brojevi za slučaj nužde

POŽAR

110

Požar i opasno zagađenje

POLICE

112

Policija i centar za spašavanje

LIJEČNIČKA
POMOĆ U
SLUČAJU
NUŽDE

113

Liječnik/Hitna pomoć

Pomoć na cesti

Nazovite Centar za kontrolu prometa na tel. 175
(iz inozemstva: +47 815 48 991)

Obavijestite policiju (osim u hitnim slučajevima)
tel. 02800